

Міграція з країн Східного Партнерства до Європейського Союзу – можливості щодо кращого майбутнього

Резюме

У цій доповіді коротко представлені висновки та рекомендації, підготовлені в рамках проекту під назвою “Втрати та надбання від мобільності робочої сили між ЄС та країнами Східного Партнерства” для Європейської Комісії (Контракт №. 2011/270-312, тендер EuropeAid/130215/C/SER/Multi). В результаті проекту було проведено дослідження для 11 країн (шести країн Східного Партнерства та п’яти країн призначення – членів ЄС – Великобританії, Іспанії, Італії, Польщі та Німеччини), а також складено дві загальні доповіді: “Трудова міграція з країн Східного Партнерства: еволюція та можливі політичні заходи для кращих результатів” (Barbone, Bonch-Osmolovskiy and Luecke 2013) та “Трудова міграція з країн СП до ЄС: оцінка втрат та вигод та пропозиції щодо підвищення ефективності пошуку на ринку праці” (Kahanec, Zimmermann, Kurekova and Biavaschi 2013).

У цій заключній доповіді ми спочатку коротко характеризуємо дані щодо втрат та вигод від міграції окремо для країн СП та ЄС. Ми дійшли висновків, що (i) баланс втрат та вигод є позитивним як для країн-донорів, так і для країн призначення; (ii) можна зменшити витрати та максимізувати вигоди за допомогою відповідних заходів, що збільшують мобільність та суспільну інтеграцію мігрантів та їхніх родин та допомагають впоратися з економічними наслідками великих потоків грошових переказів; (iii) трудові мігранти з країн СП могли б допомогти країнам-членам ЄС заповнити нестачу працівників усіх рівнів кваліфікації протягом наступних кількох років, у час, коли демографічний перехід у Європі прискориться.

Ґрунтуючись на результатах аналізу та висновках цього проекту, ми пропонуємо поступову лібералізацію переміщень між Європейським Союзом та країнами Східного Партнерства як найкращу політичну альтернативу. Можливі ініціативи, які ми пропонуємо для сприяння більшій мобільності населення, включають:

Для країн СП:

- Розгляд крізь призму міграції усіх аспектів державної політики, що стосуються міграції та її наслідків, через включення заходів щодо міграції до національних стратегічних та галузевих програм.

- Покращення співпраці між державними органами, прийняття стратегічного бачення трудової міграції та, зрештою, визначення єдиного національного органу для координації та сприяння розвитку стратегій щодо трудової міграції.
- В той час, як країни-члени ЄС приймають закони щодо впровадження Директиви з єдиного доступу, країни СП повинні активно вести переговори щодо додаткових угод, які дозволили б мігрантам з країн - не членів ЄС отримувати дозволи на роботу та проживання через єдину процедуру, а також забезпечили б їм кращий доступ до систем соціального захисту країн ЄС, включаючи системи соціального страхування.
- Заходи щодо збільшення ролі діаспор у сприянні інвестиціям та зростанню, як з боку політики (покращення ділового клімату), так і з боку урядових організацій (шляхом надання права голосу та підтримки ініціатив діаспор щодо розв'язання внутрішніх проблем).

Для ЄС та країн-членів:

- Впровадження безвізового режиму;
- Інтенсивна співпраця з країнами СП в рамках загальноєвропейської, багатосторонніх та двосторонніх програм мобільності, що передбачатиме ширше застосування Директиви щодо Блакитної картки, лібералізацію та спрощення процедури отримання дозволу на роботу, програми для конкретних професій та галузей, а також спрощення та збільшення прозорості імміграційних процедур.
- Удосконалення додаткових програм з інтеграції мігрантів, зокрема з переміщення умінь та навичок, визнання соціальних прав, зменшення інформаційних прогалів, управління суспільною думкою та залучення всіх зацікавлених сторін.